

DZIAŁ XII OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane w zakresie ochrony zdrowia nie obejmują informacji dotyczących służby zdrowia w zakładach karnych, które zamieszczone są w dziale „Wymiar sprawiedliwości”.

2. Dane o służbie zdrowia resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (do 28 VI 2002 r. — Urzędu Ochrony Państwa; patrz uwagi ogólne do działu „Organizacja państwa”, ust. 2 na str. 56) prezentuje się oddzielnie w tabl. 4, 5, 7 i 10. W pozostałych tablicach dotyczących ochrony zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — dane nie obejmują ww. resortów.

3. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra lub centralny organ administracji rządowej, Polskie Koleje Państwowe (PKP) — do 2000 r., wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego (poza przypadkami, gdy organy te są pracodawcami, tj. gdy tworzą zakłady w celu udzielania świadczeń zdrowotnych swoim pracownikom), państwową uczelnię medyczną lub państwową uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną w dziedzinie nauk medycznych.

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej.

Zakładem opieki zdrowotnej jest:

- szpital, zakład opiekuńczo-leczniczy, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, hospicjum, sanatorium, prewentorium i inny zakład udzielający całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych,
- przychodnia, ośrodek zdrowia, poradnia,
- pogotowie ratunkowe,
- pracownia diagnostyczna,
- pracownia protetyki stomatologicznej i ortodoncji,
- zakład rehabilitacji leczniczej,
- żłobek,
- stacja sanitarno-epidemiologiczna,
- inny zakład, spełniający warunki określone w ustawie;

2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst, Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. 1997 Nr 28, poz. 152) z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i gru-**

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care do not include information concerning the health service in prisons, which is found in the chapter “Justice”.

2. Data regarding the health care service of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency (until 28 VI 2002 — the Office of State Protection; see general notes to the chapter “Organization of the State”, item 2 on page 56) presented separately in the tables 4, 5, 7 and 10. In the remaining tables concerning health care, data do not include the above mentioned ministries, unless otherwise noted.

3. The legal bases of changes in the health care system are:

1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which public and non-public health care facilities can be established.

A **public health care facility** is a facility established by: a minister or a central body of the government administration, the Polskie Koleje Państwowe (PKP) — until 2000, a voivod or local self-government entity (excluding cases when these bodies are employers, i.e., when the institutions are established in order to extend health care benefits to their employees), state institution of higher medical education or a state higher education institution, which is conducting didactic activity in the field of medical sciences.

A **non-public health care facility** is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by company without legal personality.

A **health care facility** is a:

- hospital, chronic medical care home, nursing home, hospice, sanatorium, rehabilitation facility as well as any other facility providing 24-hour or regular working-hour health care services,
- out-patient department, health centre, out-patient clinic,
- emergency ambulance service,
- diagnostic laboratory,
- dental prosthetic and orthodontic out-patient clinic,
- rehabilitation treatment centre,
- nursery,
- sanitary epidemiological station,
- any other facility meeting the conditions specified in the law;

2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2001 No. 57, item 602), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;

3) the Law on the Occupation of Doctor, dated 5 XII 1996 (Journal of Laws 1997 No. 28, item 152) with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices, being a new**

powe będące nową formą organizacyjną ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności. Po zarejestrowaniu praktyki lekarz może leczyc pacjentów w ramach środków:

- publicznych, tj. podpisać kontrakt „praktyka lekarska—kasa chorych” lub „praktyka lekarska—zakład opieki zdrowotnej” (samodzielny publiczny lub niepubliczny, jeśli ma on zawarty kontrakt z kasą chorych) i świadczyć dla niego określone usługi,
- niepublicznych, tj. pacjenci płacą prywatnie za świadczone usługi albo koszty leczenia pokrywane są z ubezpieczeń dobrowolnych, przez inne instytucje niż kasa chorych;

4) ustawa z dnia 6 II 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153) z późniejszymi zmianami, obowiązująca od dnia 1 I 1999 r., na mocy której zniesiona została rejonizacja świadczeń zdrowotnych, a ubezpieczeni mają prawo wyboru zarówno **kasy powszechnego ubezpieczenia** (jednej z 16 regionalnych kas chorych lub Branżowej Kasy Chorych dla Służb Mundurowych), jak i **lekarza podstawowej opieki zdrowotnej** (tzw. lekarza pierwszego kontaktu lub rodzinnego); świadczenia specjalistyczne udzielane są na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, z wyjątkiem świadczeń w zakresie m.in.: stomatologii, dermatologii, ginekologii, zdrowia psychicznego, okulistyki, onkologii, leczenia odwykowego.

Z dniem 1 IV 2003 r. kasy powszechnego ubezpieczenia zostały zastąpione przez Narodowy Fundusz Zdrowia (ustawa z dnia 23 I 2003 r., Dz. U. Nr 45, poz. 391).

4. Dane o **pracownikach medycznych** służby zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy wykazano łącznie z lekarzami odbywającymi staż.

5. Rodzaje poradni w zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 III 2000 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 379) z późniejszymi zmianami.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy stomatologów podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi, od 1991 r. również z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych, a od 1998 r. łącznie z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską.

Ponadto w resorcie obrony narodowej porady wykazano łącznie z orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono (z wyjątkiem ambulatoryjnej opieki zdrowotnej resortu spraw wewnętrznych i administracji) porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych oraz do 2001 r. — urologicznych.

6. Pod tabl. 6 prezentuje się informacje (nieujęte w tablicy) dotyczące **praktyk lekarskich i stomatologicznych** działających wyłącznie w ramach środków niepublicznych; dane te oszacowano na podstawie wyników badania reprezentacyjnego podmiotów, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób. Dane o liczbie podmiotów za lata 2000 i 2001 różnią się od wcześniej publikowanych na skutek dopracowania sposobu uogólnienia wyników badania.

organizational form of out-patient health care, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population. After the registration of a medical practice, a doctor may treat patients on the basis:

- *of public funds, i.e., after signing a "health fund—medical practice" contract or a "medical practice—health care facility" contract (public or non-public if the facility has concluded a contract with a health fund) and to render defined services for it,*
- *of non-public funds, i.e., the patient pays for services rendered or costs are covered through voluntary insurance by institutions other than a health fund;*

4) *the Law on the General Health Security, dated 6 II 1997 (Journal of Laws No. 28, item 153) with later amendments, valid since 1 I 1999, on the basis of which the regionalization of health care services was eliminated and the insured have the right to select both the **health fund** (one of the 16 regional funds or the Branch Health Fund for the Uniformed Services), and a **health care doctor** (a doctor of first contact or family doctor); specialized services are rendered on the basis of a referral from the basic health care doctor excluding services within the scope of, e.g. dentistry, dermatology, gynaecology, mental health, oncology, ophthalmology and addiction recovery.*

As of 1 IV 2003 health funds are replaced by the National Health Fund (the law dated 23 I 2003, Journal of Laws No. 45, item 391).

4. *Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.*

*Data regarding **doctors** include interns.*

5. *Types of clinics in out-patient health care facilities is given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 27 III 2000 (Journal of Laws No. 30, item 379) with later amendments.*

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, since 1991 also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals, and since 1998 including consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice.

Moreover, in regard to the Ministry of National Defence, consultations are presented together with the opinions of military medical commissions.

Consultations provided in orthopaedic trauma clinics as well as until 2001 — urologic are included among surgical consultations (excluding out-patient health care of the Ministry of the Interior and Administration).

6. *Information on **medical and dental practices**, funded exclusively by non-public sources is given under table 6; these data are estimated on the basis of a sample survey of entities employing less than 9 persons. Data 2000 and 2001 related to the number of entities are different from earlier published because new method of the generalized statistical total results of survey.*

7. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** obejmują również łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego, natomiast nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc na oddziałach dziennego pobytu; w resorcie obrony narodowej oraz w resorcie spraw wewnętrznych i administracji — łącznie z miejscami dla noworodków, ponadto w resorcie spraw wewnętrznych i administracji — łącznie z łózkami na oddziałach dziennego pobytu.

8. W szpitalach ogólnych (tabl. 11) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 III 2000 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 379) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiocirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

9. Dane o **zakładach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych, oddziałów dziennego pobytu, a także tzw. opieki domowej zapewniającej chorym psychicznie świadczenia z zakresu stacjonarnej opieki zdrowotnej na koszt i pod nadzorem szpitala, lecz poza jego obrębem.

10. **Pólsanatoria** były to zakłady przeznaczone głównie dla chorych na gruźlicę lub ozdrowieńców, których stan zdrowia nie wymagał przerwania nauki (pracy); zakłady te zapewniały chorym stałą opiekę lekarską poza godzinami zajęć.

Prewentoria — to zakłady przeznaczone dla dzieci i młodzieży wymagających odpowiedniego postępowania profilaktyczno-leczniczego.

11. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

12. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

13. **Pomoc doraźna** zapewniają wyodrębnione jednostki, posiadające odpowiednie wyposażenie i kadre medyczną, pracujące całą dobę i realizujące zadania pierwszej pomocy medycznej, głównie w formie wyjazdów do zachorowań i wypadków.

14. **Punkty apteczne** są to punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny prowadzony jest głównie przez technika farmaceutycznego.

15. Dane dotyczące **szczepień ochronnych** informują o odsetku dzieci i młodzieży, które w konkretnym roku podlegały szczepieniom (zgodnie z kalendarzem szczepień) i zostały uodpornione na wybraną chorobę zakaźną.

16. Dane o **zachorowaniach** w 1995 r. podaje się według Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów (IX Rewizja, obowiązująca do 1996 r.), w latach 2000—2002 — według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja — obowiązująca od 1997 r.).

Publikowane dotychczas w tym dziale dane o zachorowaniach zawodowych prezentuje się w dziale „Rynek pracy”.

17. **Rodzina zastępcza** to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko, w celu sprawowania nad nim

7. Data regarding **beds in in-patient health care facilities** concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** also include beds in hospital wards located near emergency stations, but do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards; in the health service of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration presented data include places for newborns and, in the case of the Ministry of the Interior and Administration, beds in day wards as well.

8. In general hospitals (table 11), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 27 III 2000 (Journal of Laws No. 30, item 379) with later amendments. Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

9. Data regarding **psychiatric facilities** do not include psychiatric wards in general hospitals, day wards as well as so-called home care, providing patient services within the scope of in-patient health care at the cost of and under the supervision of the hospital, but outside it.

10. **Semi-sanatoria** were facilities designated primarily for tubercular patients or convalescents, the health of which does not require the cessation of education (or work); these facilities provided the patient with constant medical care after normal working hours.

Rehabilitation facilities are facilities designated for children and youth requiring appropriate preventive and therapeutic treatment.

11. **Chronic medical care home and nursing homes** provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

12. **Health resort treatment** includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

13. **First-aid** is provided by separate entities possessing the appropriate facilities and medical staff, operating around the clock and providing first-aid, primarily in the form of home and road accident ambulance services.

14. **Pharmaceutical outlets** are sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines is precisely defined. Pharmaceutical outlet is managed primarily by a pharmaceutical technician.

15. Data concerning **vaccinations** indicate the percentage of children and youth who, in a specific year were vaccinated (in accordance with the vaccination schedule) and became resistant to a given infectious disease.

16. Data regarding **incidence of illnesses**, in 1995 are presented according to the International Classification of Diseases, Injuries and Causes of Death (ICD-9 Revision — valid until 1996), in 2000—2002 — in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision — valid since 1997).

Information published to data in this chapter concerning occupational diseases is presented in the chapter "Labour market".

17. **Foster homes** are homes in which a small child is placed in order to supervise the care and upbringing

opieki i jego wychowania, w wypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji.

18. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 900). Wyróżnia się placówki:

- **wsparcia dziennego** — działają w najbliższym środowisku dziecka, wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom mającym problemy wychowawcze, zagrożeniami przestępczością, demoralizacją lub uzależnieniami. Współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- **interwencyjne** — zapewniają dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysowej doraźną, całodobową opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego, sytuacji życiowej oraz opis wskazań do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** — zapewniają całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia,
- **socjalizacyjne** — zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, zastępują rodzinę, przygotowują do samodzielnego życia,
- **resocjalizacyjne** — przeznaczone są dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie. Zapewniają opiekę i wychowanie, resocjalizację, rewalidację. Umożliwiają leczenie uzależnień i przygotowanie do pracy zawodowej.

19. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne, pracodawcy, samorząd zawodowy oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 IX 2000 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 929).

20. Dane o świadczeniach pomocy społecznej dotyczą: pomocy organizowanej i świadczonej przez administrację rządową, zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie (ustawa z dnia 29 XI 1990 r. o pomocy społecznej, jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414, z późniejszymi zmianami).

21. Renta socjalna przysługuje:

- osobie pełnoletniej i całkowicie niezdolnej do pracy z powodu inwalidztwa powstałego przed ukończeniem 18 roku życia,
- osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu inwalidztwa powstałego w trakcie nauki w szkole ponadpodstawowej lub w szkole wyższej, przed ukończeniem 25 roku życia, a także w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

of the child should the natural parents not meet this obligation.

18. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the decree of Minister of Labour and Social Policy, dated 1 IX 2000 (Journal of Laws No. 80, item 900). Differentiates centres:

- **daily assistance centres** — operate in the immediate vicinity of the child, support the family in meeting its basic obligations and assure assistance to families and children characterised as experiencing behavioural problems, susceptible to criminal behaviour, demoralization or dependencies. Daily assistance centres co-operate with schools, social welfare centres and other institutions in solving behavioural problems,
- **intervention centres** — provide children in an immediate crisis situation 24-hour care as well as education adapted to age and abilities. Intervention centres diagnose the psychophysical state of a given child, the child's living conditions as well as recommend the further course of working with the child,
- **family centres** — provide 24-hour care in conditions similar to a normal home environment until the child is returned to the family, adopted or become independent,
- **socialization centres** — provide 24-hour care to children totally or partially without parental care, fulfil the function of family and prepare children to live an independent life,
- **resocialization centres** — are designated for socially maladjusted children and adolescents. Resocialization centres provide care, resocialize youth and re-instil self-worth in youth. Moreover, they provide assistance in the treatment of addictions and prepare youth for professional employment.

19. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons, employers, professional self-government and self-help groups of patients and their families.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the ordinance of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 15 IX 2000 (Journal of Laws No. 82, item 929).

20. Data on social benefits concern: support, which is organized and provided by government administration, tasks assigned to gminas, own tasks of gminas and tasks implemented by powiat centres for family support (Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990, uniform text Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments).

21. A disability welfare pension is directed to:

- minors completely unable to work due to a disability acquired before the age of 18,
- persons completely unable to work due to a disability acquired during the course of studies in a school above the primary level or an institution of higher education, under age of 25 as well as during the course of doctoral or scientific studies.

Uwaga do tablic 1—5

Dane nie obejmują osób, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka: pielęgniarska lub położnej oraz lekarska; patrz uwagi ogólne, ust. 3, pkt 2) i 3) na str. 281.

Note to tables 1—5

Data do not include persons for which the primary workplace is a nurses or midwives practice as well as a medical practice; see general notes, item 3, points 2) and 3) on page 281.

TABL. 1 (272). **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Lekarze	85031	86608	88070	Doctors
w tym kobiety	46071	46737	47578	of which women
Lekarze stomatolodzy	11758	10124	10775	Dentists
w tym kobiety	8911	7617	8131	of which women
Farmaceuci	22161	23774	24421	Pharmacists
w tym kobiety	19510	20512	21002	of which women
Felczerzy	374	294	294	Barber-surgeons
Pielęgniarki	189632	186491	185892 ^a	Nurses
w tym o pełnych kwalifikacjach . . .	188579	185589	185892	of which fully qualified
Położne	21997	21843	21743	Midwives

a W tym 4437 magistrów pielęgniarstwa.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Of which 4437 master of nursing.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 2 (273). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym ze specja- lizacją II stopnia <i>of which with grade II specialization</i>			
OGÓŁEM	70969	73300	74390	43995	47259	48038	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:							<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	3873	4068	4069	2353	2612	2617	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	9340	9689	9743	6104	6604	6648	<i>Surgery^b</i>
Chorób płuc	1612	1676	1699	1362	1441	1460	<i>Pulmonary diseases</i>
Chorób wewnętrznych	12755	12831	12910	5973	6341	6365	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii ^c i wenerologii . . .	1546	1617	1683	827	908	939	<i>Dermatology^c and venereology</i>
Kardiologii	850	932	942	850	932	942	<i>Cardiology</i>
Medycyny rodzinnej	2937	3380	3665	2937	3380	3665	<i>Family medicine</i>

a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej oraz kardiochirurgii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications. b General, paediatrics and thoracic surgery, orthopaedic and traumatological surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic and maxillary surgery as well as cardiosurgery. c Including children's specialists.

TABL. 2 (273). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym ze specja- lizacją II stopnia <i>of which with grade II specialization</i>			
Neurologii ^{cd}	2703	2862	2899	1678	1854	1877	Neurology ^{cd}
Okulistyki	2675	2740	2858	1485	1571	1638	Ophthalmology
Onkologii ^e	98	93	95	80	80	82	Oncology ^e
Otolaryngologii ^c	2327	2351	2405	1320	1375	1410	Otolaryngology ^c
Pediatrici	8238	8183	8252	3634	3775	3802	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	5861	6085	6217	3944	4179	4271	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	2531	2584	2616	1462	1638	1659	Psychiatry ^c
Radiodiagnostyki ^f	2730	2759	2762	1517	1550	1550	Radiodiagnostics ^f
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	83,5	84,6	84,5	51,7	54,6	54,5	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOC- TORS

a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia. *c* Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. *d–f* Również: *d* — neuropatologii, *e* — patologii onkologicznej, *f* — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications. *c* Including children's specialists. *d–f* Also: *d* — neuropathology, *e* — oncological pathology, *f* — oncological radiotherapy and children's radiology.
Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 3 (274). **LEKARZE SPECJALIŚCI STOMATOLOGII^a**
Stan w dniu 31 XII
DENTAL SPECIALISTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym ze specja- lizacją II stopnia <i>of which with grade II specialization</i>			
OGÓŁEM	6319	6124	7734	2100	2185	2484	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:							<i>of which specialists in the field of:</i>
Chirurgii stomatologicznej	590	605	706	249	281	312	Dental surgery
Chirurgii szczękowej	145	164	169	120	141	143	Maxillary surgery
Ortodoncji	367	391	462	367	391	462	Orthodontics
Paradontologii	103	130	145	103	130	145	Paradontics
Protetyki stomatologicznej	508	500	583	508	500	583	Dental prosthetics
Stomatologii ogólnej	3637	3423	4628	x	x	x	General dentistry
Stomatologii dziecięcej	254	230	271	148	157	184	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	570	553	619	570	553	619	Restorative dentistry
LEKARZE SPECJALIŚCI STOMA- TOLOGII W % OGÓŁU LEKARZY STOMATOLOGÓW	53,7	60,5	71,8	17,9	21,6	23,1	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTISTS

a Lekarze stomatolodzy, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia.
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Dental specialists who obtained specialists grade I and II qualifications.
Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 4 (275). **PRACOWNICY MEDYCZNI SŁUŻBY ZDROWIA RESORTU OBRONY NARODOWEJ ORAZ RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL OF THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE AND THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION HEALTH SERVICE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	resort obrony narodowej Ministry of National Defence			resort spraw wewnętrznych i administracji Ministry of the Interior and Administration ^a			
Lekarze	3700	3533	3783	1600	1342	1312	Doctors
Lekarze stomatolodzy . .	558	520	528	142	62	40	Dentists
Farmaceuci	191	156	128	57	58	48	Pharmacists
Pielęgniarki	5070	4810	4595	3030	2793	2856	Nurses
w tym o pełnych kwalifi- kacjach	4817	4691	4572	3030	2793	2856	of which fully qualified
Położne	221	197	198	146	137	122	Midwives

^a Łącznie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

^a Including the Internal Security Agency; see general notes, item 2 on page 281.

Source: data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency.

TABL. 5 (276). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a SŁUŻBY ZDROWIA RESORTU OBRONY NARODOWEJ ORAZ RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a OF THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE AND THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION HEALTH SERVICE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym ze specja- lizacją II stopnia <i>of which with grade II specialization</i>			

RESORT OBRONY NARODOWEJ
MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE

OGÓŁEM	3544	3444	3485	2111	2086	1269	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:							of which specialists in the field of:
Organizacji ochrony zdrowia wojsk	194	172	114	103	105	50	Military health care organization
Medycyny lotniczej	132	121	167	40	55	60	Aviation medicine
Medycyny morskiej	19	20	53	7	6	14	Naval medicine
Anestezjologii i intensywnej terapii	175	172	159	122	119	50	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	570	566	516	332	309	138	Surgery ^b
Chorób wewnętrznych	668	648	348	369	358	220	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	105	105	98	63	62	32	Dermatology and venereology
Neurologii	177	175	172	112	111	73	Neurology
Okulistyki	147	158	148	83	85	48	Ophthalmology
Otolaryngologii	168	165	173	102	99	56	Otolaryngology
Pediatrici	206	178	161	97	94	56	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	159	157	142	89	97	58	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	105	83	83	72	56	30	Psychiatry
Radiodiagnostyki	150	144	147	106	98	57	Radiodiagnostics
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	95,8	97,5	92,1	57,1	59,0	33,5	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS

^a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, urazowo-ortopedycznej, szczękowej i neurochirurgii.^a Doctors, who obtained specialists grade I and II qualifications. ^b General, paediatrics, orthopaedic trauma surgery, maxillary surgery and neurosurgery.

TABL. 5 (276). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a SŁUŻBY ZDROWIA RESORTU OBRONY NARODOWEJ ORAZ RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a OF THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE AND THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION HEALTH SERVICE (cont.)

As of 31 XII

	2000	2001	2002	2000	2001	2002	
WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem <i>total</i>			w tym ze specja- lizacją II stopnia <i>of which with grade II specialization</i>			SPECIFICATION

RESORT SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI^f
MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION^f

OGÓŁEM	1427	1226	1137	910	778	770	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:							<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	87	74	71	66	54	51	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	204	178	177	143	135	139	<i>Surgery^b</i>
Chorób wewnętrznych	338	336	303	176	198	196	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii i wenerologii	28	28	18	21	14	14	<i>Dermatology and venereology</i>
Neurologii	72	63	55	45	41	38	<i>Neurology</i>
Okulistyki	42	34	28	30	25	21	<i>Ophthalmology</i>
Otolaryngologii	46	41	38	30	25	27	<i>Otolaryngology</i>
Pediatrici	84	75	59	40	39	25	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	81	66	62	61	51	53	<i>Obstetrics and gynaecology</i>
Psychiatrici	34	33	32	22	19	18	<i>Psychiatry</i>
Radiodiagnostyki	68	60	59	41	39	37	<i>Radiodiagnostics</i>
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁ- ŁU LEKARZY	89,3	91,4	86,7	56,9	58,0	58,7	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOC- TORS

^a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, urazowo-ortopedycznej, szczękowej i neurochirurgii. ^c Łącznie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

^a Doctors, who obtained specialists grade I and II qualifications. ^b General, paediatrics, orthopaedic trauma surgery, maxillary surgery and neurosurgery. ^c Including the Internal Security Agency; see general notes, item 2 on page 281.

Source: data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency.

TABL. 6 (277). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE^a****A. OGÓŁEM
TOTAL**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002			SPECIFICATION
				ogółem total	zakłady facilities		
					pub- liczne public	niepub- liczne non- -public	
ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOT- NEJ (stan w dniu 31 XII)	9785	8188	8011	7827	3130	4697	HEALTH CARE INSTITUTIONS (as of 31 XII)
miasta	6473	5468	5466	5308	1736	3572	urban areas
wieś	3312	2720	2545	2519	1394	1125	rural areas
Przychodnie	6473	5685	5776	5657	1762	3895	Out-patient departments
Ośrodki zdrowia	3312	2503	2235	2170	1368	802	Health centres
PRAKTYKI LEKARSKIE ^b (stan w dniu 31 XII)	x	5080	6419	7004	x	7004	MEDICAL PRACTICES ^b (as of 31 XII)
Miasta	x	4211	5136	5642	x	5642	Urban areas
Wieś	x	869	1283	1362	x	1362	Rural areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 282. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska—kasa chorych” lub „praktyka lekarska—zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 3, pkt 3) na str. 281); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach).

^a See general notes, item 5 on page 282. ^b Data concern entities that have signed a “medical practice—health fund” contract or a “medical practice—health care facility” contract (see general notes, item 3, point 3) on page 281); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas).

TABL. 6 (277). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a (dok.)OUT-PATIENT HEALTH CARE^a (cont.)

A. OGÓŁEM (dok.)

TOTAL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002			SPECIFICATION
				ogółem total	zakłady facilities		
					pub- liczne public	niepub- liczne non- -public	
PORADY UDZIELONE^c w tys.	246042	234805	234820	238933	105356	133577	CONSULTATIONS PROVIDED^c in thous.
Lekarskie	207128	209085	210692	215942	99992	115950	Doctors
w tym specjalistyczne ^d	67270	68365	73341	82462	48432	34030	of which specialized ^d
Stomatologiczne	38914	25720	24128	22991	5364	17627	Stomatological
W zakładach opieki zdrowotnej w miastach	208047	182395	178539	183044	87989	95055	In health care institutions in urban areas
lekarskie	176372	165839	164230	170227	83905	86322	doctors
stomatologiczne	31675	16556	14309	12817	4084	8733	stomatological
W tym w lecznictwie podstawowym ^e	83301	56368	100036	90288	32309	57979	Of which in basic care ^e
W zakładach opieki zdrowotnej na wsi	37995	35583	34408	34469	17367	17102	In health care institutions in rural areas
Lekarskie	30756	32355	32011	32441	16087	16354	Doctors
Stomatologiczne	7239	3228	2397	2028	1280	748	Stomatological
W ramach praktyk lekarskich^b	x	16827	21873	21420	x	21420	On the basis medical practices^b
lekarskie	x	10891	14450	13275	x	13275	doctors
stomatologiczne	x	5936	7423	8145	x	8145	stomatological
Miasta	x	12537	16725	16452	x	16452	Urban areas
Wies	x	4290	5148	4968	x	4968	Rural areas
PORADY UDZIELONE NA 1 MIESZKANCA	6,4	6,1	6,1	6,2	x	x	PER CAPITA CONSULTATIONS PROVIDED
Lekarskie	5,4	5,4	5,5	5,6	x	x	Doctors
Stomatologiczne	1,0	0,7	0,6	0,6	x	x	Stomatological

B. Z OGÓŁEM — LECZNICTWO SPECJALISTYCZNE W ZAKŁADACH OPIEKI ZDROWOTNEJ W MIASTACH

OF TOTAL — SPECIALIZED MEDICAL CARE IN HEALTH CARE INSTITUTIONS IN URBAN AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2002			SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	zakłady <i>facilities</i>			
		publiczne <i>public</i>	niepubliczne <i>non-public</i>		
	w tys. <i>in thous.</i>				
Porady udzielone	74940	88658	51630	37028	Consultations provided
w tym poradnie:					<i>of which of patient clinics:</i>
Chirurgiczne	12741	12223	9091	3132	Surgical
Ginekologiczne	6601	9655	5051	4604	Gynaecological
Pediatryczne	895	778	390	388	Paediatric
Gruźlicy i chorób płuc	1861	1903	1530	373	Tubercular and pulmonary
Dermatologiczne	4611	5047	2964	2083	Dermatological
Otolaryngologiczne	5300	5524	3190	2334	Otolaryngological
Okulistyczne	7317	7737	4393	3344	Ophthalmological
Neurologiczne	4022	4371	2823	1548	Neurological
Zdrowia psychicznego	3647	3851	2510	1341	Psychiatric
Stomatologiczne	6581	12817 ^f	4084	8733	Stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 282. ^b Notka patrz na str. 288. ^c W latach 2000—2002 dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d W 1995 r. bez porad udzielonych w przychodniach służby medycyny pracy. ^e W latach 1995 i 2000 dotyczy wyłącznie porad udzielonych w przychodniach dla ogółu ludności. ^f Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 XII 2002 r. (Dz. U. Nr 223, poz. 1880) wszystkie porady stomatologiczne zaliczono do lecznictwa specjalistycznego.

U w a g a. Ponadto szacuje się, że w 2002 r. działało — wyłącznie w ramach środków publicznych — 22,3 tys. praktyk lekarskich i 7,0 tys. praktyk stomatologicznych (odpowiednio: w 2000 r. — 24,0 tys. i 8,1 tys., w 2001 r. — 22,6 tys. i 7,0 tys.), w których udzielono 13016 tys. porad lekarskich i 5729 tys. porad stomatologicznych (odpowiednio: w 2000 r. — 13791 tys. i 5353 tys., w 2001 r. — 12147 tys. i 7819 tys.); patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 282.

^a See general notes, item 5 on page 282. ^b See footnote on page 288. ^c In 2000—2002 concern consultations refunded by health funds (public funds) and paid by patients (non-public funds). ^d In 1995 excluding consultations provided in workplace medical out-patient departments. ^e In 1995 and 2000 concern consultations provided exclusively in general public out-patient departments. ^f According to the decree of the Minister of Health, dated 11 XII 2002 (Journal of Laws No. 223, item 1880) all stomatological consultations were included in the specialized treatment.

N o t e. Moreover it is estimated that in 2002, 22.3 thous. medical practices and 7.0 thous. dental practices operated on the basis of non-public funds (24.0 thous. and 8.1 thous. in 2000, 22.6 thous. and 7.0 thous. in 2001), within the framework of these practices 13016 thous. medical consultations and 5729 thous. dental consultations were granted (13791 thous. and 5353 thous. in 2000, 12147 thous. and 7819 thous. in 2001); see general notes, item 6 on page 282.

TABL. 7 (278). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA RESORTU OBRONY NARODOWEJ ORAZ RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**OUT-PATIENT HEALTH CARE OF THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
AND THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) facilities (as of 31 XII)				porady ^a udzielone w tys. consultations ^a provided in thous.				
RESORT OBRONY NARODOWEJ MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE									
Przychodnie	56	52	51	49	4328,7	6344,8	5237,1	4807,4	Out-patient departments
Specjalistyczne	29	30	30	30	1547,0	3238,4	2378,6	2344,2	Specialized
Polikliniki	27	22	21	19	2781,7	3106,4	2858,5	2463,2	Polyclinics
Gabinety w przychodniach	1173	1652	1479	1460	4328,7	6344,8	5237,1	4807,4	Doctors offices in out-patient departments
w tym:									of which:
Chirurgiczne	99	156	133	135	459,8	560,4	470,3	399,9	Surgical
w tym:									of which:
urazowo-ortopedyczne	32	51	43	43	196,1	257,9	217,5	181,5	orthopaedic trauma
urologiczne	19	42	35	36	46,9	100,1	84,9	73,7	urological
Gruźlicy i chorób płuc	13	22	20	20	28,0	44,5	32,2	25,7	Tubercular and pulmonary
Dermatologiczne	43	53	48	50	209,0	210,7	176,6	162,8	Dermatological
Laryngologiczne	60	68	58	58	329,6	274,2	227,8	169,0	Otolaryngological
Okulistyczne	57	69	63	61	358,7	354,6	301,3	225,6	Ophthalmological
Neurologiczne	56	65	55	52	275,9	207,5	178,8	124,7	Neurological
Zdrowia psychicznego	36	54	45	46	122,8	162,0	122,2	92,5	Psychiatric
Ginekologiczne	55	70	62	62	156,7	243,7	237,4	215,6	Gynaecological
Pediatryczne	111	143	124	111	316,2	401,0	379,1	374,8	Paediatric
Internistyczne	176	325	327	311	809,7	2241,4	1570,4	1547,5	Internal medicine
w tym kardiologiczne	25	47	44	42	55,8	106,9	92,0	70,6	of which cardiological
Stomatologiczne	255	265	209	217	783,8	562,8	514,5	465,1	Stomatological

RESORT SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI^b
MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION^b

Przychodnie	53	45	43	40	3505,7	4200,9	3669,6	3485,1	Out-patient departments
Ambulatoria	369	127	113	111	1117,1	657,9	545,1	607,4	Ambulatory departments
Poradnie w przychodniach i ambulatoriach	765	834	744	769	4622,8	2767,1	2373,0	2314,0	Out-patient clinics in out-patient departments and ambulatory departments
w tym:									of which:
Chirurgiczne	53	45	47	39	192,8	148,5	136,4	114,2	Surgical
Urazowo-ortopedyczne . . .	26	32	32	33	88,1	102,1	97,2	103,7	Orthopaedic trauma
Urologiczne	17	26	22	26	28,3	43,7	48,0	51,3	Urological
Dermatologiczne	48	46	42	40	146,2	141,0	134,6	133,6	Dermatological
Laryngologiczne	52	50	45	41	209,9	159,4	142,6	127,7	Otolaryngological
Ginekologiczne	59	52	51	48	186,8	208,3	199,0	194,2	Gynaecological
Pediatriczne	65	4	8	3	446,2	20,1	21,8	13,0	Paediatric
Internistyczne	58	19	17	20	623,2	39,0	35,5	37,5	Internal medicine
Kardiologiczne	26	29	31	31	106,6	83,2	76,4	73,5	Cardiological
Stomatologiczne	50	141	112	95	697,9	483,4	345,6	276,9	Stomatological
Zespoły lekarzy pierwszego kontaktu	x	183	194	163	x	2091,7	1841,7	1778,5^c	Groups of first contact doctors

^a W latach 2000–2002 dotyczy porad refundowanych przez kasy chorych (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne); łącznie z poradami udzielonymi w ramach praktyk lekarskich, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska—kasa chorych” lub „praktyka lekarska—zakład opieki zdrowotnej” (patrz uwagi ogólne, ust. 3, pkt 3) na str. 281). ^b Łącznie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281. ^c W tym 225,9 tys. porad pediatrycznych udzielonych przez lekarzy pierwszego kontaktu.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

^a In 2000–2002 concern consultations refunded by health funds (public funds) and paid by patients (non-public funds); including consultations provided within the framework of medical practices that have signed a 'medical practice—health fund' contract or a 'medical practice—health care facility' contract (see general notes, item 3, point 3) on page 281). ^b Including the Internal Security Agency; see general notes, item 2 on page 281. ^c Of which 225,9 thous. paediatric consultations granted by first contact doctors.

Source: data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency.

TABL. 8 (279). **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY^a**
WORKPLACE MEDICAL SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1991	1104	633	611	Out-patient departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b	x	1540	1606	1724	Medical practices ^b
Porady udzielone w tys.	24627	13909	9176	10304	Consultations provided in thous.
lekarskie	20691	12913	8642	9368	medical
stomatologiczne	3936	996	534	936	dental
w tym w ramach badań profilaktycznych	5938	6644	5339	5901	of which within the framework of preven-
Porady udzielone na 100 osób objętych					tative examinations
opieką przychodni ^c przez:					Consultations provided per 100 persons in a
lekarzy	465	220	193	191	given out-patient department ^c by:
lekarzy stomatologów	87	17	12	5	doctors
					dentists

^a Ujęta również w tabl. 6 na str. 288; w 1995 r. bez przychodni przy nieprzemysłowych zakładach pracy (np. urzędach administracji państwowej, bankach). ^b Patrz notka b do tabl. 6 na str. 288. ^c W 1995 r. bez Kolejowej Służby Zdrowia.

^a Also shown in table 6 on page 288; in 1995 excluding out-patient departments located at non-industrial workplaces (e.g. state administration offices, banks). ^b See footnote b to table 6 on page 288. ^c In 1995 excluding Railroad Health Service.

TABL. 9 (280). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII					
FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitalne ogólne	705	716	736 ^b	739	General hospitals
Szpitalne psychiatryczne	48	51	52	50	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	10	11	14	13	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	34	44	45	47	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	3	3	3	Regional centres of forensic psychiatry
Sanatoria gruźlicy i chorób płuc	13	2	3	3	Sanatoria for persons with tuberculosis
Półsanatoria	5	2	2	—	and pulmonary diseases
Prewentoria	9	2	1	1	Semi-sanatoria
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	x	126	149	174	Rehabilitation facilities
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{cd}	x	60	92	100	Chronic medical care homes ^c
Hospicja	x	26	36	41	Nursing homes ^{cd}
Sanatoria rehabilitacyjne	33	26	21	28	Hospice
					Rehabilitation sanatoria

ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII

BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII

Szpitalne ogólne	213969	190952	188234 ^b	188038 ^e	General hospitals
Szpitalne psychiatryczne	28965	23728	23350	22323	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	700	674	1004	1102	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	970	1451	1713	1969	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	209	158	180	Regional centres of forensic psychiatry
Sanatoria gruźlicy i chorób płuc	2479	210	384	234	Sanatoria for persons with tuberculosis
Półsanatoria	580	263	263	—	and pulmonary diseases
Prewentoria	955	160	40	36	Semi-sanatoria
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	x	9633	10195	11623	Rehabilitation facilities
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{cd}	x	2372	3638	3642	Chronic medical care homes ^c
Hospicja	x	451	670	849	Nursing homes ^{cd}
Sanatoria rehabilitacyjne	4115	3601	2911	3600	Hospice
Leśnictwo uzdrowiskowe ^f	30236	30000	30689	31527	Rehabilitation sanatoria
w tym szpitalne	11252	10057	10055	10296	Health resort treatment ^f
					of which hospitals

^a W przypadku szpitali informacje o łóżkach i leczonych podano łącznie z zamiejscowymi oddziałami szpitalnymi. ^b Bez odpowiednio: szpitala (będącego w trakcie restrukturyzacji), łóżek i leczonych w nim, zaliczonych do sanatoriów gruźlicy i chorób płuc. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 283; od 2001 r. łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d W latach 2000 i 2001 łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^e Ponadto 13049 miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz 2606 miejsc na oddziałach dziennego pobytu. ^f Przeciętna liczba łóżek czynnych w ciągu roku.

^a In the case of hospitals, information concerning beds and patients is given together with hospital branches located in other places. ^b Excluding respectively: hospital (which is being restructured), beds and in-patients classified in the sanatoria for persons with tuberculosis and pulmonary diseases. ^c See general notes, item 11 on page 283; since 2001 including nursing homes psychiatric types. ^d In 2000 and 2001 including treatment and education homes. ^e Moreover, 13049 places (beds and incubators) for newborns as well as 2606 places in day care wards. ^f Average number of beds occupied during the year.

TABL. 9 (280). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a (dok.)***IN-PATIENT HEALTH CARE^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne	5142568	6007091	6336215 ^b	6697920	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	168349	208687	215591	235813	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	5854	8377	9443	10082	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2274	4613	5379	6979	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	—	112	171	205	Regional centres of forensic psychiatry
Sanatoria gruźlicy i chorób płuc	14586	1352	6164	1994	Sanatoria for persons with tuberculosis and pulmonary diseases
Pólsanatoria	651	285	500	—	Semi-sanatoria
Prewentoria	8129	1814	139	42	Rehabilitation facilities
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	x	16340	20197	24395	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{cd} .	x	5839	10355	10413	Nursing homes ^{cd}
Hospicja	x	5784	6901	8497	Hospice
Sanatoria rehabilitacyjne	33283	41868	33977	38890	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze	389137	411102	463424	467632 ^g	Health resort treatment patients
w sanatoriach	247836	283272	326778	335164	in sanatoria
w szpitalach	141301	127830	136646	132468	in hospitals

a—*d* Notki patrz na str. 291. *g* Ponadto 67536 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

U w a g a. Ponadto do 1998 r. funkcjonowały izby porodowe oraz do 1999 r. — sanatoria dla nerwowo chorych i sanatoria neuropejschiatrii dziecięcej, przekwalifikowane w 2000 r. w szpitale psychiatryczne.

a—*d* See footnotes on page 291. *g* Moreover, 67536 health resort patients were treated as out-patient.*Note.* Moreover, until 1998 there were delivery rooms as well as until 1999 — sanatoria for persons with nervous disorders and sanatoria for children with neuro-psychiatric disorders, in 2000 classified as psychiatric hospitals.TABL. 10 (281). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA RESORTU OBRONY NARODOWEJ
ORAZ RESORTU SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI***IN-PATIENT HEALTH CARE OF THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
AND THE MINISTRY OF THE INTERIOR AND ADMINISTRATION*

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	resort obrony narodowej <i>Ministry of National Defence</i>				resort spraw wewnętrznych i administracji <i>Ministry of the Interior and Administration</i>				
Szpitala ^a (stan w dniu 31 XII)	32	27	26	24	29	29	30	29	Hospitals ^a (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII) . .	8762	7391	7595	7086	6450	5516	5487	5552	Beds (as of 31 XII)
w tym w lecznictwie uzdrowiskowym	1172	1195	1201	1350	1483	1380	1393	1433	of which in health resort treatment
Leczeni w tys.	139,1	190,0	212,8	230,5	92,8	134,9	146,4	169,3	In-patients in thous.
w tym kuracjusze lecznictwa uzdrowiskowego	16,9	15,1	14,4	17,3	15,4	24,9	24,0	23,7	of which health resort treatment patients
Wypisani ^b w tys.	122,2	174,9	198,4	213,2	60,8	97,4	107,2	118,9	Discharges ^b in thous.
Zmarli ^b	1864	2764	3238	3381	1673	2111	2291	2339	Deaths ^b
Przeciętny pobyt chorego w dniach	13,7	9,2	9,3	8,0	15,0	9,9	9,1	8,5	Average patient stay in days ^b

a W resorcie obrony narodowej łącznie ze szpitalami uzdrowiskowymi (w 2002 r. — 5 szpitali), w resorcie spraw wewnętrznych i administracji łącznie z sanatoriami uzdrowiskowymi i izbami chorych (w 2002 r. — 6 sanatoriów i 1 izba chorych). *b* Bez lecznictwa uzdrowiskowego.

Źródło: dane Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a In the Ministry of National Defence, including health resort hospitals (in 2002 — 5 hospitals), in the Ministry of the Interior and Administration, including health resort sanatoria and infirmaries (in 2002 — 6 sanatoria and 1 infirmary). *b* Excluding health resort treatment.

Source: data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 11 (282). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001 ^a	2002	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	705	716	736	739	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	696	686	691	678	Public
Niepubliczne	9	30	45	61	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	213969	190952	188234	188038	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	213826	189378	185758	183817	in: public hospitals
niepublicznych	143	1574	2476	4221	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	55,4	49,4	48,7	49,2	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
Chorób wewnętrznych	42849	37713	37316	37229	Internal diseases
w tym kardiologicznych	4076	6144	6490	6590	of which cardiological
Chirurgicznych	49850	47987	46652	45944	Surgical
Pediatrycznych	19034	12344	11400	12020	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	30119	22769	22242	21510	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	4370	3738	3490	3889	Oncological
Intensywnej terapii	1889	2524	2617	2664	Intensive therapy
Intensywnego nadzoru kardiologicznego	313	286	315	274	Intensive cardiological care
Zakaźnych	9864	5430	4931	4649	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	12994	10553	9813	9990	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	4181	3131	2878	2599	Dermatology
Neurologicznych	7148	7145	7211	7405	Neurological
Psychiatrycznych	3871	4590	4658	4861	Psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	330	358	490	494	of which in dependence treatment wards
Ruch chorych					Patients
Leczeni w tys.	5143	6007	6336	6698	In-patients in thous.
w szpitalach: publicznych	5137	5940	6235	6534	in: public hospitals
niepublicznych	6	67	101	164	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{bc} :					of which in specified wards ^{bc} :
chorób wewnętrznych	1158	1410	1493	1572	internal diseases
w tym kardiologicznych	118	250	288	322	of which cardiological
chirurgicznych	1240	1680	1795	1871	surgical
pediatrycznych	419	416	405	460	paediatric
ginekologiczno-położniczych	1026	979	1039	1059	gynaecological-obstetric
onkologicznych	118	143	144	166	oncological
intensywnej terapii	67	103	105	107	intensive therapy
intensywnego nadzoru kardiologicznego	11	20	21	21	intensive cardiological care
zakaźnych	153	134	131	137	communicable
gruźlicy i chorób płuc	143	197	205	213	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	49	58	59	64	dermatology
neurologicznych	149	206	225	240	neurological
psychiatrycznych	37	53	56	63	psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	5	6	9	10	of which in dependence treatment wards
Wypisani w tys.	4860	5734	6073	6431	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	166	168	164	167	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1333	1554	1640	1752	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	24,1	31,5	33,7	35,6	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	10,8	8,9	8,4	7,9	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	261	278	282	282	Average bed use in days

^a Bez odpowiednio: szpitala (będącego w trakcie restrukturyzacji), łóżek i leczonych w nim, zaliczonych do sanatoriów gruźlicy i chorób płuc. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 283. ^c Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

^a Excluding respective: hospital (which is being restructured), beds and in-patients classified in the sanatoria for persons with tuberculosis and pulmonary diseases. ^b See general notes, item 8 on page 283. ^c Including inter-ward patient transfers.

TABL. 12 (283). **POMOC DORAŻNA**

Stan w dniu 31 XII

FIRST-AID

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Działy i oddziały pomocy dorażnej	373	305	276	240	First-aid departments and wards
Wojewódzkie stacje pogotowia ratunkowego	30	23	19	19	Voivodship emergency stations
Pozostałe stacje pogotowia ratunkowego ^a	31	30	43	55	Other emergency stations ^a
Filie pomocy dorażnej	88	135	145	169	Emergency filial posts
Karetki sanitarne	4202	2351	2186	2179	Ambulances
w tym do udzielania pomocy dorażnej	1614	1525	1509	of which for emergency care
w tym zespoły reanimacyjne	263	412	476	491	of which resuscitation teams
Dyżurujące zespoły lotnicze ^b	23	17	18	18	Air ambulance ^b teams on duty
Samoloty i śmigłowce sanitarne	48	17	18	18	Medical airplanes and helicopters
Wyjazdy karetek sanitarnych (w ciągu roku) do:					Ambulance calls (during the year) to:
zachorowań: w tysiącach	3215	2609	2501	2819	illnesses: in thousands
na 1000 ludności	83	68	65	74	per 1000 population
wypadków: w tysiącach	349	374	388	429	accidents: in thousands
na 1000 ludności	9	10	10	11	per 1000 population
Korzystający z pomocy medycznej (w ciągu roku):					Persons receiving medical assistance (during the year):
w tysiącach	9650	6326	5435	5620	in thousands
na 1000 ludności	250	164	141	147	per 1000 population
w tym w ambulatoriach:					of which in ambulatory departments:
w tysiącach	6089	3342	2561	2382	in thousands
na 1000 ludności	158	86	66	62	per 1000 population

^a Podległe jednostkom samorządu terytorialnego oraz inne; w 1995 r. wyłącznie kolejowe stacje pogotowia ratunkowego.^b Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobą posiadającą kwalifikacje do udzielania pierwszej pomocy (określaną dotychczas jako konwojent fachowy).^a Subordinate to local self-government entities and others; in 1995 exclusively railroad emergency stations. ^b Airplane or helicopter, including crew, i.e., pilot and paramedic (defined as qualified escort).TABL. 13 (284). **APTEKI I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Apteki	6536	8318	9014	9332	Pharmacies
w tym prywatne	5994	7739	8449	8757	of which private
w tym na wsi	1378	1543	1592	1659	of which in rural areas
Punkty apteczne ^b	227	271	248	272	Pharmaceutical outlets ^b
w tym na wsi	187	220	216	248	of which in rural areas
Liczba ludności w tys. na:					Population in thous. per:
1 aptekę i punkt apteczny ^b	5,7	4,5	4,2	4,0	pharmacy and pharmaceutical outlet ^b
w tym na wsi	9,4	8,4	8,2	7,7	of which in rural areas
1 aptekę	5,9	4,6	4,3	4,1	pharmacy
w tym na wsi	10,7	9,6	9,3	8,8	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^c w aptekach i w punktach aptecznych	13016	16242	17964	20767	Pharmacists employed ^c in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Bez aptek i punktów aptecznych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, sanatoriach; od 2000 r. łącznie z aptekami i punktami aptecznymi podległymi Polskim Kolejom Państwowym (PKP). ^b W 1995 r. punkty apteczne I i II typu, w latach 2000 i 2001 — I typu, w 2002 r. nie określa się typu punktów aptecznych. ^c W przeliczeniu na pełne etaty.^a Excluding pharmacies and pharmaceutical outlets in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria; since 2000 including pharmacies and pharmaceutical outlets subordinate to the Polskie Koleje Państwowe (PKP). ^b In 1995 type I and II pharmaceutical outlets, in 2000 and 2001 — type I, in 2002 the types of pharmaceutical outlet are not defined. ^c Calculated as full-time employment.

TABL. 14 (285). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Regionalne centra ^a (stan w dniu 31 XII)	24	22	22	22	Regional centres ^a (as of 31 XII)
Oddziały terenowe ^b (stan w dniu 31 XII)	446	271	248	229	Local branches ^b (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	472	421	423	426	Blood donors in thous.
w tym honorowi	456	419	420	424	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^c w tys.	819	828	828	866	Blood taken in units of whole blood ^c in thous.
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	1065	1126	1144	1069	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^d in thous.

a, b W 1995 r.: *a* — stacje, *b* — punkty. *c* Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. *d* Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

a, b In 1995: *a* — stations, *b* — points. *c* One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. *d* One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the Haematology and Transfusion Institute.

Uwaga do tablic 15—18 i 20

Dane dotyczą wszystkich zarejestrowanych w kraju szczeniń oraz zachorowań na choroby zakaźne i zatrucia, gruźlicę oraz nowotwory złośliwe, tj. obejmują również dane resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 281.

Note to table 15—18 and 20

Data concern all registered vaccinations in the country as well as infectious diseases and poisonings, tuberculosis and malignant neoplasms, i.e., including data for the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and the Internal Security Agency; see general notes, item 2 on page 281.

TABL. 15 (286). **SZCZEPIENIA OCHRONNE**

Stan w dniu 31 XII

VACCINATIONS

As of 31 XII

SZCZEPIENIA OCHRONNE	1995	2000	2001	2002	VACCINATIONS
	w % dzieci i młodzieży w danej grupie wieku posia- dających karty uodpornienia ^a in % children and youth with the immunisation card ^a				
Przeciw gruźlicy — noworodki zaszczepione szczepionką BCG ^b (w ciągu roku)	98,1	95,5	94,9	95,1	BCG vaccinations — new-borns ^b (during the year)
Przeciw błonicy/tężcowi — w roku życia:					Diphtheria/tetanus vaccinations — at age:
2 — szczepienie pierwotne	96,0	98,2	98,3	98,6	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	90,5	94,9	95,0	94,9	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	93,4	95,8	96,1	96,7	7 — booster dose I
15 — szczepienie przypominające II	97,4	97,6	97,4	97,8	15 — booster dose II
20 — szczepienie przypominające III	91,2	94,3	94,6	94,8	20 — booster dose III
Przeciw krztuścowi — w roku życia:					Whooping cough vaccinations — at age:
2 — szczepienie pierwotne	95,6	98,1	98,2	98,6	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	90,0	94,7	94,9	94,8	3 — basic vaccination (full)
Przeciw odrze — w roku życia:					Measles vaccinations — at age:
3 — szczepienie podstawowe	96,1	97,4	97,2	97,6	3 — basic vaccination
8 — szczepienie przypominające	88,8	96,2	96,3	96,8	8 — booster vaccination
Przeciw porażeniu dziecięcemu nagminnemu — w roku życia:					Polio vaccinations — at age:
2 — szczepienie pierwotne	95,8	98,2	97,7	97,9	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	90,4	94,8	95,0	94,7	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	93,3	95,8	96,0	96,6	7 — booster dose I
12 — szczepienie przypominające II	96,1	97,2	97,6	98,0	12 — booster dose II
Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B — w roku życia:					Hepatitis type B vaccinations — at age:
2 — szczepienie pierwotne	23,2	99,3	99,6	99,8	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	4,8	98,9	99,1	99,1	3 — basic vaccination (full)
Przeciw różyczce — dziewczęta w 14 roku ży- cia	94,3	97,8	97,9	98,1	Rubella vaccinations — girls aged 14

a W 2002 r. w placówkach służby zdrowia karty uodpornienia posiadało: 99,6% ogółu dzieci w 2 roku życia, 98,7% — w 3 roku życia, 97,3% — w 7 roku życia, 97,6% — w 8 roku życia, 98,0% — w 12 roku życia, 97,2% — ogółu młodzieży w 15 roku życia, 80,0% — w 20 roku życia oraz 97,0% — ogółu dziewcząt w 14 roku życia (różyczka). *b* Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych urodzeń żywych.

Źródło: dane Państwowego Zakładu Higieny.

a In 2002, 99,6% of all 2 year-olds, 98,7% of 3 year-olds, 97,3% of 7 year-olds, 97,6% of 8 year-olds, 98,0% of 12 year-olds, 97,2% of 15 year-olds, 80,0% of 20 year-olds and 97,0% of girls, aged 14 (rubella), possessed immunisation cards in health care facilities. *b* Share in the total number of registered live births.

Source: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 16 (287). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA^a**INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS^a

CHOROBY	1996— —2000	2000	2001	2002	1996— —2000	2000	2001	2002	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Błonica	2	1	—	—	0,01	0,00	x	x	<i>Diphtheria</i>
Tężec	28	14	21	20	0,07	0,04	0,05	0,05	<i>Tetanus</i>
Krztusiec	1688	2269	2411	1788	4,4	5,9	6,2	4,7	<i>Whooping cough</i>
Odra	682	77	133	34	1,8	0,20	0,34	0,09	<i>Measles</i>
Porażenie dziecięce na- gminne	—	—	—	—	x	x	x	x	<i>Acute poliomyelitis</i>
Wirusowe zapalenie wątro- by	9873	5360	5183	4449	25,5	13,9	13,4	11,6	<i>Viral hepatitis</i>
w tym typ B	4348	2825	2394	2021	11,2	7,3	6,2	5,3	<i>of which type B</i>
Różyczka	67689	46181	84419	40518	175,1	119,5	218,5	106,0	<i>Rubella</i>
AIDS ^b	123	118	127	112	0,32	0,31	0,33	0,29	<i>AIDS^b</i>
Salmonellozy	24457	22799	19881	20689	63,3	59,0	51,5	54,1	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna . .	387	121	128	220	1,0	0,31	0,33	0,58	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia po- karmowe	3827	3990	4605	6159	9,9	10,3	11,9	16,1	<i>Other bacterial foodborne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^c	15061	17538	14861	17769	183,8	228,5	197,8	246,4	<i>Diarrhoea and gastroenteri- tis of presumed of in- fections origin (under 2 years)^f</i>
Szkarlatyna (płonica) . .	14806	8345	5885	4053	38,3	21,6	15,2	10,6	<i>Scarlet fever</i>
Zapalenie opon mózgo- wych	4715	2110	2367	1974	12,2	5,5	6,1	5,2	<i>Meningitis</i>
Zapalenie mózgu	579	570	571	502	1,5	1,5	1,5	1,3	<i>Encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne)	89680	17548	16724	39978	232,0	45,4	43,3	104,6	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza	313	368	446	652	0,81	0,95	1,2	1,7	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce	636	468	323	304	1,6	1,2	0,84	0,80	<i>Cestode infestations</i>
Włośnica	78	36	52	42	0,20	0,09	0,13	0,11	<i>Trichinellosis</i>
Świerzb	18211	16914	16389	15831	47,1	43,8	42,4	41,4	<i>Scabies</i>
Grypa	1811341	1596920	576449	228055	4686,9	4132,2	1491,8	596,5	<i>Influenza</i>
Zatrucia związkami chemi- cznymi ^d	8806	8614	9470	9235	22,8	22,3	24,5	24,2	<i>Chemical^d compound poi- sonings^s</i>
Szczepieni przeciw wście- kliźnie	8464	9914	11382	8757	21,9	25,7	29,5	22,9	<i>Rabies vaccinations</i>

^a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne. ^b Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^c Wskaźnik obliczony na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^d Zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi oraz skutki toksyczne substancji zazwyczaj nie stosowanych w celach leczniczych lub nieokreślonych; w 2002 r. rejestracja niepełna.

Źródło: dane Państwowego Zakładu Higieny.

^a During long-term periods — annual average. ^b Preliminary data because of specific features of the disease. ^c Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^d Poisoning by drugs, medicaments and biological substances as well as the toxic effect of substances commonly used for treatment or non-defined purposes; in 2002 incomplete registration.

Source: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 17 (288). **OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH GRUŻLICY I CHOROÓB PŁUC**
PERSONS REGISTERED IN TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES OUT-PATIENT CLINICS

ROZPOZNANIE	1995	2000	2001	2002				DIAGNOSIS
	ogółem (stan w dniu 31 XII) total (as of 31 XII)				w tym nowe przypadki zachorowań ^a of which new cases ^a			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. ludności per 100 thous. population	
OGÓŁEM	860977	835601	850419	863881	2260,4	10475	27,4	TOTAL
Chorzy z czynną gruźlicą układu oddechowego	16299	13457	13549	13549	35,5	9438 ^b	24,7	With active respiratory tuberculosis
w tym zakaźną	8658	7789	7837	7810	20,4	5594	14,6	of which bacteriologically confirmed
Chorzy z czynną gruźlicą poza układem oddechowym	1734	1438	1420	1752	4,6	1037 ^c	2,7	With active extra-respiratory tuberculosis
w tym zakaźną	504	466	498	566	1,5	302	0,8	of which bacteriologically confirmed
Ozdrowieńcy po gruźlicy	102484	92785	92588	90520	236,8	x	x	Convalescents post tuberculosis
Osoby ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na gruźlicę	203688	154291	152294	146962	384,5	x	x	Persons with high-risk of contracting tuberculosis
Chorzy z innymi chorobami układu oddechowego	536772	573630	590568	611098	1599,0	x	x	Patients with other respiratory diseases

^a Dane podano na podstawie indywidualnych kart zgłoszeń. ^{b, c} Dane dotyczą gruźlicy: ^b — płuc, ^c — pozapłucnej.
 Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

^a Data are given on the basis of patient registration cards. ^{b, c} Concerns tuberculosis: ^b — pulmonary, ^c — extra pulmonary.

Source: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 18 (289). **ZACHOROWANIA^a NA GRUŻLICĘ UKŁADU ODDECHOWEGO**
INCIDENCE^a OF RESPIRATORY TUBERCULOSIS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION			Ogółem Total	W wieku At age								
				0—4 lata	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
Mężczyźni	1995	10316	33	20	44	169	677	1867	2870	1867	2769	
Males	2000	7440	7	17	15	117	529	1040	2167	1444	2104	
	2001	6879	11	15	23	92	461	943	2000	1447	1887	
	2002^b	6341	10	4	12	92	400	732	1825	1462	1804	
Gruźlica czynna zakaźna		3816	1	2	5	54	248	516	1195	881	914	
Active, bacteriologically confirmed												
Gruźlica czynna niezakaźna		2525	9	2	7	38	152	216	630	581	890	
Active, non-bacteriologically confirmed												

^a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. ^b Gruźlica płuc.

^a Concerns newly registered cases. ^b Pulmonary tuberculosis.

TABL. 18 (289). **ZACHOROWANIA^a NA GRUŻLICĘ UKŁADU ODDECHOWEGO (dok.)***INCIDENCE^a OF RESPIRATORY TUBERCULOSIS (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W wieku At age								60 lat i więcej and more
			0—4 lata	5—9	10—14	15—19	20—29	30—39	40—49	50—59	
Kobiety Females	1995	4995	23	25	45	181	659	933	874	519	1736
	2000	3520	13	7	23	107	402	462	669	415	1422
	2001	3304	12	18	25	101	376	446	625	388	1313
	2002^b	3097	7	6	17	88	324	389	560	443	1263
Gruźlica czynna zakaźna <i>Active, bacteriologically confirmed</i>		1778	2	1	10	51	215	248	304	185	762
Gruźlica czynna niezakaźna <i>Active, non-bacteriologically confirmed</i>		1319	5	5	7	37	109	141	256	258	501

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. *b* Gruźlica płuc.
Źródło: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Concerns newly registered cases. *b* Pulmonary tuberculosis.
Source: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 19 (290). **ZACHOROWANIA^a NA CHOROBY WENERYCZNE***INCIDENCE^a OF VENEREAL DISEASES*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males						Kobiety Females					
			razem total	w tym w wieku of which aged					razem total	w tym w wieku of which aged				
				15—19 lat	20—24	25—29	30—44	45 lat i więcej and more		15—19 lat	20—24	25—29	30—44	45 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL	1995	3135	2212	112	429	430	875	355	923	135	223	129	295	132
	2000	1713	1239	36	191	226	481	297	474	32	122	100	139	79
	2001	1750	1252	34	181	235	488	308	498	46	108	93	155	91
	2002	1759	1261	19	169	197	532	338	498	38	101	101	150	96
Kiła <i>Syphilis</i>		1165	737	5	70	94	316	246	428	35	88	74	132	88
w tym wczesna <i>of which early syphilis</i>		935	608	4	65	87	269	183	327	33	77	61	106	49
Rzeżączka <i>Gonococcal infections</i>		594	524	14	99	103	216	92	70	3	13	27	18	8
NA 100 TYS. LUDNOŚCI^b PER 100 THOUS. POPULATION^b	1995	8,1	11,8	6,8	29,8	34,4	19,2	6,6	4,7	8,6	16,1	10,8	6,5	1,9
	2000	4,4	6,6	2,1	11,8	15,8	11,6	4,9	2,4	1,9	7,8	7,3	3,4	1,0
	2001	4,5	6,7	2,0	11,1	15,9	12,0	5,0	2,5	2,8	6,8	6,5	3,9	1,2
	2002	4,6	6,8	1,1	10,5	13,4	13,5	5,4	2,5	2,4	6,5	7,1	3,9	1,2
W tym kiła <i>Of which syphilis</i>		1995	4,1	5,0	1,6	7,9	11,6	9,1	3,2	4,3	10,3	6,9	4,8	1,7
	2000	2,5	3,3	0,5	3,6	5,7	6,4	3,4	1,7	1,0	4,5	5,3	2,7	1,0
	2001	2,7	3,4	0,8	2,9	5,4	6,8	3,6	2,1	2,0	4,9	4,8	3,5	1,1
	2002	3,0	4,0	0,3	4,4	6,4	8,0	3,9	2,2	2,2	5,7	5,2	3,4	1,1

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. *b* W danej grupie wieku.
Źródło: dane Instytutu Wenerologii Akademii Medycznej w Warszawie.

a Concerns newly registered cases. *b* Within specified age group.
Source: data of the Institute of Venereology of the Medical Academy in Warszawa.

TABL. 20 (291). **ZACHOROWANIA¹ NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE**
INCIDENCE¹ OF MALIGNANT NEOPLASMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W wieku At age									80 lat i więcej and more
<i>o</i> — ogółem <i>m</i> — mężczyźni <i>k</i> — kobiety	<i>total</i> <i>males</i> <i>females</i>		0—9 lat	10— 19	20— 29	30— 39	40— 49	50— 59	60— 69	70— 79		
OGÓŁEM	1995 o	105186	660	760	1192	3725	12405	18490	32470	24528	10956	
TOTAL	m	55427	359	403	591	1352	5222	10279	19326	13114	4781	
	k	49759	301	357	601	2373	7183	8211	13144	11414	6175	
	1999 o	106356	519	799	1384	3204	13187	19336	31677	27337	8913	
	m	55520	300	464	712	1238	5453	10032	18663	14731	3927	
	k	50836	219	335	672	1966	7734	9304	13014	12606	4986	
	2000 o	109082 ²	417	665	1318	2774	12149	20705	30843	29818	10391	
	m	56551	241	348	687	1021	4859	10420	17978	16391	4606	
	k	52531	176	317	631	1753	7290	10285	12865	13427	5785	
umiejscowienie: site:												
Warga, jama ustna i gardło	o	2865	5	9	27	64	460	845	770	497	188	
Lip, oral cavity and pharynx	m	2216	3	4	13	41	379	687	627	359	103	
	k	649	2	5	14	23	81	158	143	138	85	
Narządy trawienne	o	24917	10	13	63	314	1777	3745	7180	8356	3459	
Digestive organs	m	13496	6	4	37	175	1056	2362	4315	4238	1303	
	k	11421	4	9	26	139	721	1383	2865	4118	2156	
Narządy oddechowe i klatka piersiowa	o	22727	9	16	47	195	2090	4890	7944	6173	1363	
Respiratory and intrathoracic organs	m	18029	2	7	24	132	1534	3862	6600	4948	920	
	k	4698	7	9	23	63	556	1028	1344	1225	443	
Kości i chrząstka stawowa	o	436	5	69	48	21	51	67	65	83	27	
Bone and articular cartilage	m	243	4	45	22	10	31	45	35	44	7	
	k	193	1	24	26	11	20	22	30	39	20	
Czerniak i inne nowotwory skóry	o	6652	3	16	93	208	680	1025	1644	2041	942	
Melanoma and other malignant neoplasms of skin	m	3216	2	7	41	102	311	549	870	965	369	
	k	3436	1	9	52	106	369	476	774	1076	573	
Międzybłonek i tkanki miękkie	o	948	23	24	51	56	143	168	211	200	72	
Mesothelial and soft tissue	m	446	15	12	31	26	67	95	99	78	23	
	k	502	8	12	20	30	76	73	112	122	49	
Sutec	o	11119	1	6	43	492	2408	3020	2567	1937	645	
Breast	m	132	—	—	—	3	11	38	29	39	12	
	k	10987	1	6	43	489	2397	2982	2538	1898	633	
Żeńskie narządy płciowe	o=k	10674	3	27	88	460	2061	2608	2797	2048	581	
Female genital organs												
Męskie narządy płciowe	o=m	5402	1	43	216	159	186	423	1525	2090	759	
Male genital organs												
Układ moczowy	o	8192	38	16	28	101	614	1471	2581	2549	794	
Urinary tract	m	5855	19	9	14	60	449	1060	1911	1805	528	
	k	2337	19	7	14	41	165	411	670	744	266	
Oko, mózg i inne części centralnego układu nerwowego	o	3013	103	122	150	195	489	551	701	586	116	
Eye, brain and other parts of central nervous system	m	1558	60	71	83	112	279	272	369	271	41	
	k	1455	43	51	67	83	210	279	332	315	75	
Tarczycza i inne gruczoły wydzielania wewnętrznego	o	1547	12	50	119	190	300	313	278	222	62	
Thyroid and other endocrine glands	m	354	7	12	24	30	52	70	85	61	13	
	k	1193	5	38	95	160	248	243	193	161	49	
Niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu	o	4777	7	21	31	54	342	747	1232	1535	808	
Ill-defined, secondary and unspecified sites	m	2502	3	10	17	27	188	482	754	750	271	
	k	2275	4	11	14	27	154	265	478	785	537	
Tkanka limfatyczna, krwiotwórcza i tkanki pokrewne	o	5669	197	233	310	262	533	798	1324	1455	557	
Lymphoid, haematopoietic and related tissue	m	3022	119	124	163	141	307	457	746	717	248	
	k	2647	78	109	147	121	226	341	578	738	309	
Niezależne mnogie umiejscowienie	o	144	—	—	4	3	15	34	24	46	18	
Independent (primary) multiple sites	m	80	—	—	2	3	9	18	13	26	9	
	k	64	—	—	2	—	6	16	11	20	9	
NA 100 TYS. LUDNOŚCI ³	1995 o	272,6	12,2	11,5	22,6	63,4	214,3	521,0	946,2	1337,0	1337,1	
PER 100 THOUS. POPULATION ³	m	295,1	12,9	12,0	22,0	45,6	182,1	612,1	1287,6	1916,6	1939,5	
	k	251,2	11,4	11,1	23,3	81,5	246,0	439,2	680,7	992,3	1077,9	
	1999 o	275,2	11,2	12,5	23,7	62,1	209,7	491,1	938,2	1219,8	1209,8	
	m	295,5	12,6	14,2	23,9	47,4	174,8	534,3	1258,4	1765,4	1780,8	
	k	255,9	9,7	10,7	23,4	77,1	244,2	451,7	687,4	896,2	965,9	
	2000 o	282,3	9,3	10,6	22,0	54,9	193,4	502,4	924,8	1285,7	1366,1	
	m	301,2	10,5	10,8	22,5	39,9	155,9	529,0	1227,4	1892,9	2001,5	
	k	264,4	8,1	10,3	21,4	70,3	230,5	478,1	687,8	923,9	1090,5	

¹ Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. ² W podziale według grup wieku nie uwzględniono 2 kobiet. ³ W danej grupie wieku.

Źródło: dane Instytutu Onkologii.

¹ Concerns newly registered cases. ² In the division according to age 2 women were not included. ³ Within the specified age group.

Source: data of the Institute of Oncology.

TABL. 21 (292). OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		W tym zarejestrowani po raz pierwszy <i>Of which registered for the first time</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>	
OGÓŁEM					TOTAL
1995	649494	1683,2	176065	456,3	
2000	821645	2126,1	232975	602,8	
2001	923489	2389,9	272043	704,0	
2002	1074937	2811,6	304233	795,7	
Organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi	156842	410,2	40357	105,5	<i>Organic, including symptomatic, mental disorders</i>
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	28784	75,3	9883	25,8	<i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>
Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem innych substancji psychoaktywnych	9527	24,9	3408	8,9	<i>Mental and behavioural disorders due to use of drugs</i>
Schizofrenia	115994	303,4	13223	34,6	<i>Schizophrenia</i>
Inne zaburzenia psychotyczne (nie-schizofreniczne)	58670	153,5	10197	26,7	<i>Other psychotic disorders (non-schizophrenic)</i>
Zaburzenia nastroju (afektywne)	230813	603,7	57797	151,2	<i>Affective disorders</i>
Zaburzenia nerwicowe	304464	796,4	107928	282,3	<i>Neurotic disorders</i>
Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	26284	68,7	9858	25,8	<i>Adult personality and behavioural disorders</i>
Upośledzenie umysłowe	59606	155,9	14852	38,8	<i>Mental retardation</i>
Zaburzenia rozwojowe	51525	134,8	20415	53,4	<i>Specific developmental disorders</i>
Pozostałe	32428	84,8	16315	42,7	<i>Others</i>

Źródło: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.
Source: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 22 (293). OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH ODWYKOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		W tym zarejestrowani po raz pierwszy <i>Of which registered for the first time</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. ludności w wieku 20 lat i więcej <i>per 100 thous. population aged 20 and more</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. ludności w wieku 20 lat i więcej <i>per 100 thous. population aged 20 and more</i>	
OGÓŁEM 1995	104510	393,3	39294	147,9	TOTAL
2000	130191	467,2	56238	201,8	
2001	138675	492,6	63018	223,9	
2002	155336	553,9	73471	262,0	
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	127983	456,4	56957	203,1	<i>Mental and behavioural disorders due to use of alcohol</i>
miasta	99851	560,7	44363	249,1	<i>urban areas</i>
wieś	28132	274,9	12594	123,1	<i>rural areas</i>
ostre zatrucia i używanie szkodliwych	7625	27,2	3728	13,3	<i>acute intoxications and harmful use</i>
zespół uzależnienia	111282	396,8	49687	177,2	<i>dependence syndrome</i>
zespół abstynencyjny bez majaczenia	5159	18,4	2039	7,3	<i>withdrawal state</i>
zespół abstynencyjny z majaczeniem	551	2,0	154	0,5	<i>withdrawal state with delirium</i>
zaburzenia psychiczne inne (bez majaczenia)	847	3,0	251	0,9	<i>others psychotic disorders (without delirium)</i>
inne zaburzenia	2519	9,0	1098	3,9	<i>other disorders</i>
Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem innych substancji psychoaktywnych	4000	14,3	2390	8,5	<i>Mental and behavioural disorders due to use of drugs</i>
Inne zaburzenia psychiczne	17819	63,5	10797	38,5	<i>Other mental disorders</i>
Observacje	5534	19,7	3327	11,9	<i>Observation for suspected mental and behavioural disorders</i>

Źródło: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.
Source: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 23 (294). **ŻŁOBKI^a**

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Żłobki	591	428	396	382	Nurseries
w tym publiczne	580	416	381	363	of which public
Oddziały żłobkowe	96	168	176	177	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b w tys.	37,9	29,9	28,2	27,1	Places in nurseries ^b in thous.
w tym w publicznych	37,2	29,1	27,2	25,9	of which in public
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku) w tys.	69,3	52,8	47,8	45,3	Children staying in nurseries ^b (during the year) in thous.
w tym w publicznych	68,1	51,7	46,5	43,7	of which in public
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	51	47	45	45	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23	21	20	19	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

^a Łącznie ze żłobkami tygodniowymi (w 2002 r. — 1 żłobek, 70 miejsc, 144 dzieci); ponadto w 2002 r. w resorcie obrony narodowej funkcjonował 1 żłobek z 60 miejscami. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Including weekly nurseries (in 2002 — 1 nursery, 70 places, 144 children); moreover, in 2002, 1 nursery with 60 places operated by the Ministry of Defence. ^b Including nursery wards.

TABL. 24 (295). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**

Stan w dniu 31 XII

FOSTER HOMES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	35838	39877	36444	35883	Foster homes
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	46101	50122	47922	47268	Children in foster homes ^b
w tym pobierające zasiłek pielęgnacyjny	5918	4520	of which children receiving nursing benefits

^a W latach 1995 i 2000 — stan w końcu roku. ^b Łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów; patrz dział „Wymiar sprawiedliwości”, tabl. 24 na str. 86.

^a In 1995 and 2000 — as end of year. ^b Including children not under court supervision; see the chapter „Justice”, table 24 on page 86.

TABL. 25 (296). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**

Stan w dniu 31 XII

ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2002	2001	2002		SPECIFICATION
	placówki centres		wycho- wankowie residents	wolon- tariusze volunteers		
OGÓŁEM	666	688	26025	25550	2157	TOTAL
placówki:						centres:
Interwencyjne	63	67	2988	3274	171	Intervention
Rodzinne	166	179	1249	1308	46	Family
Socjalizacyjne ^b	376	388	17857	17556	1892	Socialization ^b
Resocjalizacyjne	61	54	3931	3412	48	Resocialization
turnusowe i okresowe	9	5	628	329	2	term and temporary
młodzieżowe ośrodki wycho- wawcze	52	49	3303	3083	46	youth education centres

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 284. ^b Łącznie z placówkami dla dzieci do lat 3.

U w a g a. Ponadto w 2002 r. w 1149 placówkach wsparcia dziennego przebywało 57211 wychowanków, a w 31 placówkach resocjalizacyjnych dziennych przebywało 1331 wychowanków.

^a See general notes, item 18 on page 284. ^b Including centres for children up to age 3.

Note. Moreover, in 2002, 57211 residents stayed in 1149 daily assistance centres and 1331 residents lived in 31 resocialization day centres.

TABL. 26 (297). **POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ ^a STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES ^a					
Domy i zakłady (bez filii)	831	936	983	999	Homes and facilities (excluding sub-branches)
dla:					for:
Osób starych	157	199	216	214	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	346	217	228	227	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	278	272	169	167	Mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b			98	95	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	—	133	148	156	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	11	12	14	14	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	19	33	37	41	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	7	57	64	77	Homeless
Innych osób	13	13	9	8	Other persons
Miejsca^c ogółem	79898	81655	86184	88325	Total places^c
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób starych	12301	13566	14764	14682	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	39123	23730	25072	25411	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	25580	24708	14948	15335	Mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b			7923	7806	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	—	13485	16194	16873	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	1344	1250	1311	1413	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	710	1221	1369	1694	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	215	3271	4308	4981	Homeless
Innych osób	625	424	295	130	Other persons
Miejsca^c na 10 tys. ludności	20,7	21,1	22,3	23,1	Places^c per 10 thous. population
Mieszkańcy^c ogółem	76487	80634	85240	87500	Total residents^c
w tym do lat 18	3777	3702	3660	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	19076	20693	22424	24495	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób starych	11500	13330	14450	14422	Elderly
Przewlekłe somatycznie chorych	37880	23478	25014	25373	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^b	24636	24567	14864	15247	Mentally retarded ^b
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^b			7849	7739	Children and young mentally retarded ^b
Przewlekłe psychicznie chorych	—	13379	16119	16833	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	1227	1247	1305	1405	Physically handicapped

^a W 1995 r. łącznie z zakładami opiekuńczo-leczniczymi i leczniczo-wychowawczymi oraz od 2000 r. łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy; ponadto w 2002 r. w gestii resortu obrony narodowej znajdował się 1 dom emeryta ze 100 miejscami. ^b Do 2000 r. domy dla umysłowo upośledzonych. ^c Łącznie z filiami.

^a In 1995 including chronic medical care homes and treatment and education homes as well as since 2000 including community self-help homes; moreover, in 2002 in the Ministry of National Defence there was 1 pensioner's home, capable of accommodating 100 people. ^b Until 2000 homes for mentally disabled. ^c Including subbranches.

TABL. 26 (297). **POMOC SPOŁECZNA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a (dok.)STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a (cont.)

Mieszkańcy^c ogółem (dok.)					Total residents^c (cont.)
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	518	1140	1257	1498	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	170	3121	4161	4861	Homeless
Innych osób	556	372	221	122	Other persons
Mieszkańcy^c na 10 tys. ludności . .	19,8	20,9	22,1	22,9	Residents^c per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	10453	9372	13706	16568	Persons awaiting a place

DZIENNE DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

SOCIAL WELFARE DAY HOMES

Domy	223	236	237	235	Homes
Miejsca	11898	12883	12859	13839	Places

^a, ^c Notki patrz na str. 302.^a, ^c See footnotes on page 302.TABL. 27 (298). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający w tys. <i>Beneficiaries in thous.</i>	Udzielone świadczenia w mln zł <i>Benefits granted in mln zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 1995	2127	1407,6	TOTAL
2000	2144	3107,4	
2001	2149	3296,6	
2002	2549^b	3833,7	
Pomoc materialna	3285	3534,6^c	Material assistance
w tym:			of which:
Zasilek: stały	74	293,3	Benefit: permanent
stały wyrównawczy	116	349,6	permanent compensatory
okresowy	470	310,0	temporary
celowy	1036	465,9	appropriated
Renta socjalna	231	1005,5	Disability welfare pension
Ochrona macierzyństwa	106	115,0	Maternity care
Schronienie	10	15,9	Shelter
Posiłek	1052	291,5	Meals
Ubranie	39	6,7	Clothing
Pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne	23	4,6	Treatment costs
Pomoc w formie usług	94^d	299,1	Assistance in the form of services

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 284. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. ^c W tym przyznano 167,7 mln zł zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. ^d W tym pokryto koszty pogrzebu dla 4,6 tys. osób zmarłych.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 20 on page 284. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times. ^c Of which 167,7 mln zł of family and nursing benefits was assigned. ^d Of which burial costs were covered for 4,6 thous. people.

Source: data of the Ministry of Economy, Labour and Social Policy.